

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W ŁĄDZIE NAD WARTĄ W ROKU SEMINARIJNYM
2020/2021

Za nami kolejny rok akademicko-formacyjny 2020/2021. Staraliśmy się go przeżywać w duchu 100. rocznicy urodzin papieża, św. Jana Pawła II, przygotowań do beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia, kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Jubileuszu 100-lecia obecności Salezjanów w Łądzie nad Wartą. Był to również czas oczekiwania na nowe *Ratio institutionis sacerdotalis* pod tytułem: *Droga formacji presbiterów w Polsce. Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia*.

Niestety, podobnie jak w poprzednim roku akademickim, nie wszystkie plany, które dotyczyły tych wydarzeń oraz pełnej działalności naszego WSD TS w Łądzie, udało się zrealizować z powodu pandemii koronawirusa. Jednak, mimo tych trudności, nasze seminarium starało się osiągnąć zamierzone cele, realizując zadania wedle przyjętego rytmu. Dało to nam również możliwość większego skupienia się na właściwej formacji alumnów, co wynika z nowego *Ratio institutionis sacerdotalis*, które, między innymi, podkreśla, że: „Odpowiednia formacja jest procesem integralnym, czyli całościowym i harmonijnym. Obejmuje wszystkie sfery rozwojowe i obszary aktywności człowieka. Umożliwia syntezę porządku ontyczno-sakramentalnego z egzystencjalno-przeżyciowym w ciągłej pracy nad sobą pod wpływem łaski Bożej. Prowadzi do wzajemnego oddziaływania między modlitwą, życiem we wspólnotcie, studium treści wiary, posługą apostołską i innymi dziedzinami życia. Celem tego procesu jest ukształtowanie w człowieku wewnętrznego ładu oraz harmonii ciała i du-

szy, umysłu i serca, dojrzałego myślenia ze świadomym i uporządkowanym światem uczuć, emocji i pragnień” (*Droga formacji presbiterów w Polsce. Ratio institutionis sacerdotialis pro Polonia 73*). Możemy więc powiedzieć, że Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie to szczególne miejsce, gdzie młodzi ludzie, wkraczający na drogę powołania zakonnego i kapłańskiego, poprzez formację i naukę mogą rozeznaczyć swoje osobiste powołanie.

STAN PERSONALNY

W roku akademickim 2020/2021 skład personalny wspólnoty św. Bernarda w Łądzie uległ kilku istotnym zmianom. Funkcję rektora Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie oraz przełożonego wspólnoty zakonnej pełnił ks. mgr Sławomir Łubian. Zastąpił on ks. dra hab. Mariusza Chamarczuka, który został wikariuszem dyrektora oraz koordynatorem renowacji Pomnika Historii w Łądzie. Do zarządu Seminarium i Rady Domu należeli również: ks. mgr Wojciech Pettke, który zastąpił ks. mgra Józefa Dubinieca – ekonomia, ks. dr hab. Radosław Błaszczuk – katecheta i wykładowca, ks. mgr lic. Dariusz Dynak-Michalski – prorektor ds. studiów i wykładowca, ks. mgr Tomasz Kościelny – dyrektor Salezjańskiego Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego „Dom Młodzieży” w Poznaniu i wykładowca, ks. dr Maciej Sarbinowski – inspektorialny delegat ds. duszpasterstwa młodzieżowego, odpowiedzialny za Ośrodek Duchowości i Kultury funkcjonujący przy naszym seminarium i wykładowca oraz ks. mgr Ryszard Świrydziuk – proboszcz parafii pw. NMP w Łądzie.

Oprócz wymienionych osób, w skład wspólnoty zakonno-seminaryjnej wchodził: ks. dr Marek Babicz (kierownik seminaryjnej biblioteki), ks. Dominik Chmielewski (rekoлекcjonista przynależący do Ośrodka Duchowości i Kultury), ks. Andrzej Jaczewski (proboszcz parafii pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kowalewie), ks. dr Zenon Klawikowski (kierownik Centrum Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik i wykładowca), ks. Władysław Kołyшко (pracujący w Centrum Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik alumnów i sióstr zakonnych), ks. Józef Koszewnik (rezydent), ks. Mirosław Kurkiewicz (pracujący w salezjańskiej placówce „Domu Młodzieży” w Poznaniu), ks. Bolesław Leciej (spowiednik alumnów i sióstr zakonnych), ks. Tadeusz Piaskowski (spowiednik), ks. dr Marek Woś (wychowawca w salezjańskiej placówce „Dom Młodzieży” w Poznaniu), ks. Bolesław Woźny (spowiednik) oraz 7 alumnów I i 9 alumnów II roku. Wszyscy klerycy na kursie I i II studiowali filozofię, natomiast jeden z nich, ze względu na posiadany tytuł magistra teologii, odbywał studia podyplomowe z przygotowania pedagogicznego w Wyższej Szkole Kadr Menadżerskich w Koninie. Jednocześnie seminarium otaczało opieką formacyjną 18 alumnów przebywających na praktyce pastoralnej (asystencji). Bezpośrednim ich opiekunem, z ramienia formatorów, był ks. dr hab. Radosław Błaszczuk.

REALIZACJA STUDIÓW FILOZOFICZNYCH

Zajęcia dydaktyczne na kierunku teologia, które na dwóch pierwszych latach obejmują przedmioty filozoficzne i pedagogiczne, odbywały się zgodnie z programem studiów przewidzianym dla seminariów duchownych w Polsce. Wykłady i ćwiczenia były prowadzone przez: 3 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora nadzwyczajnego, 3 doktorów habilitowanych, 14 wykładowców ze stopniem naukowym doktora, 3 z tytułem zawodowym magistra licencjusza, 6 magistrów oraz 1 licencjusza – ratownika medycznego.

BIBLIOTEKA I CZYTELNIENIA

Z działalności biblioteki w omawianym roku wynikają następujące statystyki:

- stan księgozbioru na 30 lipca 2021 r. wyniósł 133 500 woluminów książek oraz 25 000 woluminów czasopism;
- komputerowa baza czytelników liczyła ok. 1500 osób;
- w roku akademickim czynnie z księgozbioru korzystało 51 osób;
- łączna liczba wypożyczonych książek: 1560;

- na miejscu z czytelnikami korzystało 5 osób, którym udostępniono 20 woluminów książek i czasopism.

Biblioteka gromadziła: stare druki (290 egzemplarzy), książki zabytkowe (powyżej 50 lat – 16 000 egzemplarzy), czasopisma (około 80 tytułów), multimedia (1500 jednostek), mapy i kartografie (850 jednostek) oraz materiały archiwalne dotyczące Zgromadzenia Salezjańskiego w Polsce i za granicą.

Personel biblioteki tworzyli: kierownik biblioteki ks. dr Marek Babicz, jeden zatrudniony pracownik administracyjny oraz służący pomocą alumni.

Ze względu na remont klasztoru część księgozbioru została przeniesiona do innych pomieszczeń (około 40 000 książek i czasopism), zaczęto proces zmniejszania księgozbioru (przekazano około 2500 książek), a zbiory zgromadzone po ks. prof. Stanisławie Kosińskim i Acta Hlondiana zostały zabezpieczone i przekazano je do Archiwum Inspektorialnego w Pile.

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA MINIONEGO ROKU SEMINARIJNEGO

24 września rozpoczęliśmy nowy rok seminaryjny 2020/2021 pielgrzymką wspólnoty postnowicjackiej do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Kawnicach. Uroczysta inauguracja w Łądzie miała miejsce 26 września 2020 r. Rozpoczęła się ona Mszą Świętą w barokowym kościele pw. Najświętszej Maryi Panny, której przewodniczył ks. inspektor Tadeusz Itrych SDB, natomiast kazanie wygłosił ks. inspektor Tadeusz Jarecki SDB. Podczas tej Eucharystii nastąpiło publiczne wyznanie wiary, wygłoszone przez ks. mgra Sławomira Łubiana SDB, a następnie przyjęcie funkcji rektora seminarium oraz dyrektora wspólnoty zakonnej pw. św. Bernarda w Łądzie. Przed zakończeniem Mszy Świętej ks. inspektor Tadeusz Itrych podziękował ks. dr. hab. Mariuszowi Chamarczukowi za dotychczasową służbę rektora i za poświęcenie na rzecz łądzkiej wspólnoty. Po uroczystej liturgii w Sali Opackiej nowy rektor seminarium, ks. mgr Sławomir Łubian SDB, oficjalnie otworzył uroczystości inauguracyjne, kierując słowo do zebranych i witając przybyłych gości. Z kolei ks. mgr lic. Dariusz Dynak-Michalski SDB, prorektor ds. studiów, przedstawił relację z działalności WSD TS w Łądzie za rok 2019/2020. Po sprawozdaniu prorektora przyszedł czas na najważniejszy moment inauguracyjnego wydarzenia. Alumni I roku złożyli uroczyste ślubowanie i otrzymali z rąk księży inspektorów Tadeusza Itrycha SDB, Tadeusza Jareckiego SDB i Jarosława Pizonia SDB indeksy studenckie, indeksy praktyk pastoralnych oraz legitymacje studenckie. Po immatrykulacji ks. prof. UKSW dr hab. Zbigniew Łepko SDB wygłosił wykład inauguracyjny, zatytułowany *Antropologiczne wyzwania cywilizacji technokratycznej*. Następnie, z ust ks. Zygmunta Kostki SDB – przedstawiciela Konferencji Salezjańskich Inspektorii Polskich, usłyszeliśmy przesłanie na nowy rok akademicko-formacyjny 2020/2021. Również kilku zaproszonych gości wygłosiło swoje przemówienia, po których uroczystość odśpiewaliśmy *Gaudeamus Igitur*.

Ostatnim punktem dnia inauguracji był wieczorny koncert w kościele, w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Poznańskiej, zatytułowany: *Nie znacie? To posłuchajcie*. Koncert przyciągnął wielu miłośników muzyki klasycznej. Jednak z uwagi na panujący reżim sanitarny, ilość osób, które mogły w nim uczestniczyć, była ograniczona. Przybyli goście mogli usłyszeć utwory rzadko prezentowane publiczności. Były to: wstęp do opery *Filenis* Romana Statkowskiego, *Concerto symphonique pour piano avec orchestre* op. 62 Michała Bergsona oraz *Symfonia* op. 60 Franza Xavera Scharwenki.

Na płaszczyźnie działań formacyjno-edukacyjnych w naszym seminarium miały miejsce liczne inicjatywy i wydarzenia o charakterze formacyjnym, wychowawczym i kulturalnym. Oprócz wspomnianego koncertu inauguracyjnego, 16 października 2020 r., już po raz trzydziesty czwarty, miało odbyć się Łądzkie Sympozjum Liturgiczne pt. *Triduum Sacrum centralnym wydarzeniem roku liturgicznego*. Niestety, ze względu na panującą pandemię koronawirusa musiało ono zostać zawieszona. Dlatego też nasz wykładowca, ks. dr hab. Radosław Błaszczyk, poprosił zaproszonych prelegentów, aby przygotowane wystąpienia wygłosili w późniejszym, dogodniejszym czasie.

Z obszaru salezjańskiej duchowości, z inicjatywy ks. dra Zenona Klawikowskiego, 21 listopada 2020 r. odbyło się Sympozjum Centrum Duchowości Salezjańskiej pt. *Młodzi salezianie i towarzyszenia*. Natomiast ODiK przeprowadził sympozjum online zatytułowane: *Ideologia LGBT+ „tam kryje się zło”* oraz zaplanował kilka spotkań Salezjańskiej szkoły duchowości młodzieżowej, Weekend z Księdzem Bosko i spotkania formacyjne Wojowników Maryi. Niestety, ze względu na COVID-19

większość z tych spotkań się nie odbyła.

Z okazji święta naszego patrona, św. Franciszka Salezego, alumni zorganizowali spotkanie z ks. Maciejem Makułą – kierownikiem Redakcji Audycji Katolickich TVP, które dotyczyło umiejętności i właściwego korzystania z mediów społecznościowych. Natomiast 31 stycznia przeżyaliśmy uroczystość św. Jana Bosko. Tego dnia uczestniczyliśmy w uroczystej Mszy Świętej w kościele parafialnym, której przewodniczył Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Damian Bryl.

W roku sprawozdawczym nasi wykładowcy i alumni wzięli także udział w kilku sympozjach i konferencjach zewnętrznych – zarówno bezpośrednio, jak i w formie online.

Prawdopodobnie zaangażowanie w tych wszystkich wydarzeniach byłoby znacznie większe, ale, niestety, wspomniana już wcześniej pandemia koronawirusa zamknęła nas w murach naszego seminarium. Ta rzeczywistość zmusiła nas do przystosowania się do różnych form nauczania (wśród nich: zwiększona praca indywidualna, nauczanie zdalne oraz liczne prace pisemne). Ten okres był dla nas przede wszystkim czasem większej refleksji nad naszym życiem oraz wytężonej nauki i pracy, dzięki której udało nam się pomyślnie zakończyć kolejny rok akademicko-formacyjny w WSD TS w Łądzie.

Jak co roku, tym razem już po raz siedemnasty odbył się Ogólnopolski Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej pt. *Dziela, twórcy i fundatorzy*. I tu również koronawirus sprawił, że nie przebiegał on w sposób, do którego byliśmy wcześniej przyzwyczajeni. Podobnie jak w poprzednim roku, przyjął on formę online, a analiza liczby wyświetleń na Facebooku pokazała, że i w taki sposób można zgromadzić wielu zwolenników tego wydarzenia.

W życiu seminarium należy też podkreślić działalność keryckich kół zainteresowań. Są nimi:

- Koło Animacji Liturgicznych – troszczące się o właściwe przeżywanie liturgii, tworzenie materiałów na tzw. „powołaniówki”, organizowanie sympozjum liturgicznego,

- Kleryckie Koło Misyjne – którego członkowie uważali na ideę misji w Kościele, a szczególnie wspieranie misji salezjańskich poprzez modlitwę oraz organizowanie spotkań z misjonarzami (w tym roku gościliśmy ks. misjonarza Henryka Juszczyka SDB, który pracował w Ugandzie, Kenii i Namibii),

- Grupa Art. 43 – zajmująca się administracją strony seminaryjnej, Facebooka i Instagrama, redagująca seminaryjne pismo do naszych przyjaciół pt. „Lenda” i ewangelizująca poprzez współczesne media,

- Kleryckie Koło Przewodników, którego członkowie w minionym roku 2020/21 oprowadzili po naszym klasztorze 1641 zwiedzających w 321 małych grupach; tak mała ilość osób była wynikiem zawieszenia zwiedzania klasztoru od 20.10.2020 do 8.02.2021 roku z powodu pandemii Covid-19.

Ważnymi wydarzeniami w życiu seminarium były, jak co roku, uroczystości związane z sakramentem kapłaństwa. 24 maja 2021 r., w Uroczystość Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych, nasi współbracia salezianie obchodzili swoje srebrne i złote jubileusze święceń kapłańskich. Natomiast 1 czerwca 2021 r. czterech neoprezbiterów, którzy przed laty studiowali tu filozofię i pedagogikę, sprawowało Mszę Świętą Prymicyjną w łądzkim kościele.

Nasi klerycy mogą się pochwalić również sukcesami sportowymi. Brali oni udział w Mistrzostwach Polski Duchowieństwa w szachach szybkich, gdzie alumni: Dawid Witko zajął 3, a Kamil Szczerbak 15 miejsce oraz w Mistrzostwach Polski Duchowieństwa w szachach błyskawicznych – i tu Dawid Witko był 6, a Kamil Szczerbak – 20.

ZAANGAŻOWANIE W DUSZPASTERSTWO MŁODZIEŻOWE I POWOŁANIOWE

Seminarium organizowało i włączało się w szereg inicjatyw na polu duszpasterstwa młodzieżowego i powołaniowego polskich inspektorii salezjańskich. Stałym elementem były wyjazdy do naszych salezjańskich placówek. Tematyka spotkań wyjazdowych dotyczyła powołania. Na wiele z nich, podobnie jak w poprzednich latach, byliśmy zaproszeni.

Alumni czynnie angażowali się w zajęcia łądzkiego Oratorium im. bł. Piątki Poznańskiej. Pod „bacznym okiem” ks. proboszcza Ryszarda Świryzduka pełnili tu funkcje animatorów, prowadząc korepetycje oraz różne grupy. Są to: LSO, schola, „Chwaty”, grupa teatralna, sportowa, Żywy Róża-

niec dzieci i wspólnota Ruchu Światło-Życie.

Z inicjatywy poszczególnych inspektorii alumni brali czynny udział w: Inspekorialnym Święcie Ministrantów „Dominikalia”, Kapitułe Młodych i Inspekorialnych Spotkaniach Animatorów (Inspektoria Warszawska), cyklicznych Formacyjnych Spotkaniach Młodych oraz Pielgrzymce Ministrantów do Twardogóry (Inspektoria Wrocławska). Niektóre z tych działań prowadzone były również tylko w formie online.

ZAKOŃCZENIE

Formacja to ciągły proces, w którym ważna jest solidna i wielowymiarowa formacja początkowa. Jej sukces to owoc przemyślanego programu studiów i wspólnego zaangażowania wykładowców, formatorów, osób z personelu administracyjno-technicznego i samych alumnów.

W tym miejscu nie można zapomnieć o liczącym już około 1000 osób gronie przyjaciół seminarium, z którymi – poprzez listy od Księdza Rektora – WSD TS w Łądzie utrzymuje stałą łączność. Ich modlitwa i wsparcie materialne pozwalają realizować cele wynikające z zadań formacyjno-edukacyjnych. Za tę tak konkretną przyjaźń cała wspólnota postnowicjacka wyraża wdzięczność i szacunek.

Wysłuchani jeszcze w słowa nowego *Ratio institutionis sacerdotalis*, które we wstępie wskazuje, że: „Zasadnicza idea [formacji] polega na tym, by (...) formować uczniów misjonarzy, «zakochanych» w Nauczycielu, pasterzy ‘o zapachu owiec’, którzy żyją pośród nich, aby im służyć i nieść im Boże miłosierdzie. Dlatego jest konieczne, aby każdy kapłan zawsze czuł się uczniem w drodze, stale potrzebującym całościowej formacji, rozumianej jako ciągłe upodabnianie się do Chrystusa». Prezbiterzy mają być gotowi do ewangelicznego stylu życia jako uczniowie Jezusa i do podjęcia misji apostołów we współczesnym świecie. Sprzyjać temu będzie solidna formacja do życia w kapłańskim ubóstwie, posłuszeństwie i celibacie” (*Droga formacji prezbiterów w Polsce. Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia* 2021, 4), z nowym duchem i zapałem wejźmy w nowy akademicko-formacyjny rok 2021/22.

ks. Dariusz Dynak-Michalski SDB

Prorektor WSD TS w Łądzie

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2022.1.12>